

(ANTI) KORRUPTION

TRANSPARENCY INTERNATIONAL GREENLAND
GRØNLANDS RÅD FOR MENNESKERETTIGHEDER

STOP

LÆRERVEJLEDNING

INTRODUKTION

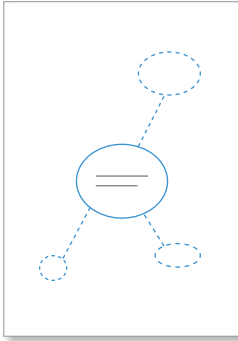
Dette undervisningsmateriale om korruption er udviklet i et samarbejde mellem Transparency International Greenland (TIG) og Grønlands Råd for Menneskerettigheder (GRM). Materialet skal bidrage til, at børn og unge i Grønland får en større bevidsthed om, hvad korruption er, og hvilke negative konsekvenser korruption kan have for et samfund.

Materialet består af en lærervejledning med konkrete forslag til undervisning i anti-korruption samt nogle konkrete materialer i form af printbare opgaver, opgavekort, læsetekster, evalueringsopgaver mm. i elektronisk form, lige til at udskrive og bruge. Materialet er tiltænkt de ældste elever i folkeskolen, samt studerende på ungdomsuddannelserne, i fag hvor der arbejdes med samfundsrelaterede emner og problemstillinger.

REDEGØRELSE FOR MATERIALETS INDHOLD

Materialet består af en række konkrete materialer som kan sættes sammen og bruges, så de passer til elever og undervisners behov. Der er udarbejdet følgende elementer til brug i undervisningen:

- *Førfase/forforståelse:* Brainstorm
- *Input og tekstarbejde:* Læsetekst "Korruption og korruptionens historie". Se udvalgte film og tekster og arbejdet med opgaver i Arbejdshæftet
- *Begrebslæring:* Flashkort
- *Projektorienteret selvstændigt arbejde:* projekt/produktfremstilling/fremlæggelse
- *Test din viden*
- *Memrise*

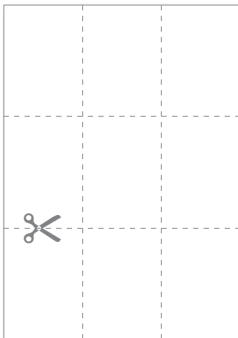

I begyndelsen af arbejdet med emnet korrupsion, er det relevant at tage udgangspunkt i elevernes forforståelse, og arbejde med **brainstorm**. Derfor er der udviklet et brainstorm-ark, som lærer og elever kan arbejde med i fælleskab på tavlen, i grupper eller individuelt.

Formålet med aktiviteten er at vække elevernes nysgerrighed, og få dem til at reflektere over det de allerede ved eller ikke ved om emnet.

Dernæst kan man fordybe sig i emnet gennem **tekstlæsning og tilhørende spørgsmål** i fælleskab, i grupper, par eller individuelt.

Formålet med denne aktivitet er at fordybe sig i emnet og søge viden.

Flashkort kan anvendes til selve begrebsindlæringen omkring korrupsion. Der er udvalgt en række centrale begreber, der kan arbejdes med på forskellig vis gennem læringsspil og forskellige opgaver som giver mulighed for at træne forståelsen af disse begreber.

Eleverne kan veksle mellem at arbejde individuelt, i grupper og kan repetere på klassen, afhængig af lærerens valg.

Formålet med denne aktivitet er at få kendskab til de centrale begreber i forbindelse med korrupsion.

Nu har eleverne opbygget en forståelse af korrupsion, og kan med fordel arbejde **projektorienteret** og selvstændigt med emnet, hvor de kan producere en selvstændig opgave, enten alene eller i grupper. Det kan være en film, en tekst, en planche eller en anden form for produkt, som de kan fremlægge på klassen.

Formålet med denne aktivitet er at anvende den viden som er tilegnet, og videreformidle budskabet.

Afslutningsvis er der udviklet en aktivitet, hvor eleverne kan **teste deres viden** om korrupsion med afsæt i nogle konkrete cases.

Formålet med denne aktivitet er at afslutte, repetere og evaluere arbejdet med korrupsion.

Memrise-aktiviteten kan anvendes sideløbende under hele forløbet. Den er tiltænkt elever med tablets eller adgang til computer. Den enkelte elev har ansvar for, via Internettet, at finde relevant stof til klassens arbejde med emnet.

Formålet med memrise-aktiviteten er at arbejde målrettet med begrebsindlæringen ved elektronisk brug af billed, lyd og tekst.

Afsluttende bemærkninger

Læreren skal i sin forberedelse sammensætte et forløb som passer til klasse, alder og elevgruppe. Der er i udviklingen af materialet taget hensyn til forskellige måder at arbejde med emnet korrupsion på.

I klasserum med **SmartBoards** kan underviseren åbne materialet elektronisk fra TIG's hjemmeside, og således gennemgå stoffet, med mulighed for at søge informationer på nettet, vise film, lave Memriseøvelser mm. online.

INSPIRATION OG VIDENSSØGNING

Radio, tv og internet

LINK	TITEL	STIKORD
Dr.dk	Hjerne-kassen på P1: Korruption	Radioprogram, korruption i verden
Dr.dk	Massive protester i Brasilien: Vi er trætte af korruption	Video
Jm.schultzboghandel.dk	Undgå korruption	Pjece, antikorruption, Justitsministeriet
Viden.jp.dk	Afrikas mørke hemmeligheder	Undervisning, Kakaoindustrien, Elfenbenskysten
Emu.dk	OL 2014 i Sochi - inspiration til undervisningen	Sport, Rusland, korruption
Information.dk	Gaver forpligter , Brasilianere kræver Dilma dømt for korruption , Finansministeren fra Chicago vil til kamp mod Ukraines korruption , Kan Kina fungere uden korruption?	Avisartikler, korruption i verden
Puzzlemaker.discoveryeducation.com Puzzle-maker.com	Instant online Puzzle-Maker	Værktøj til at lave sin egen krydsord, og andre opgaver.
www.politiken.dk www.dr.dk	Korruption i FIFA	Sport, korruption i fodbold.

Film - Dfi.dk - filmdatabasen, find selv flere - 82 hits

TITEL	ALDERSGRÆNSE	STIKORD
Sharkys team (1981)	Ikke oplyst	Spillefilm, USA, politi, korruption
The act of killing (2012)	15 år	Dokumentarfilm, Indonesien, folkemord
Tyveriet af Afrika (2012)	Ikke oplyst	Dokumentarfilm, Zambia, skattesnyderi
Gulabi-banden (2013)	11 år	Dokumentarfilm, Indien, kønsbestemt vold, kasteundertrykkelse
Manden uden nåde (1985)	Ikke oplyst	Action-film, Japan, politi
Storsvindleren (1992)	Ikke oplyst	Spillefilm, USA, politisk korruption
Egypten under lup (2007)	11 år	Spillefilm, Egypten, græsrodsbevægelse, kvinder, demokrati
The last boy scout (1991)	16 år	Spillefilm, USA, sport, Football, matchfixing

Hjemmesider og links

Transparency International www.transparency.org

Transparency International Danmark www.transparency.dk

Transparency International Greenland www.transparency.gl

FN's konvention i mod korruption www.eur-lex.europa.eu

Håndbog i antikorrupcion www.transparency.gl

FLASHKORT

Begreb

Forklaring

Eksempel

Instruktion til brug af flashkort

Mulighed 1:

Eleverne spiller enten i par eller i gruppe.

Den ene part/det ene hold stiller spørgsmål, den anden svarer.

Svares der rigtigt, beholdes kortet.

Rollerne byttes om, når alle kort er brugt.

Mulighed 2:

Eleverne kan bruge kortene som vendespil.

På skift vendes fire kort, og når to kort passer sammen, er der stik.

Den der har flest stik til sidst, har vundet.

Mulighed 3:

Eleverne kan bruge kortene til kortspil.

Eleverne spiller i grupper på 2-4 personer.

Hver spiller får et lige antal kort med spørgsmål og kort med eksempel.

Resten af kortene lægges i en bunke, hvor der trækkes et kort, når man mister et kort.

Det gælder nu om at stille spørgsmål, så man kan få fat i de kort, som passer til de svar/spørgsmål man har, så man får stik. Den der får flest stik har vundet.

Opgaver til flashkortene

Mix and match - Hvad passer sammen?

Opgaven her laves ved at bytte rundt på flashkortenes tekster, hulter til bulter:

1. begreb og forklaring
2. begreb og eksempel

Dvs. der laves to forskellige mix and matchopgaver i alt.

Konkret gøre det ved at hvert kort klippes i tre dele. De tre dele passes derefter sammen efter 1 og 2.

FACITLISTE TIL FLASHKORT

BEGREB

FORKLARING

EKSEMPEL

Hvad er Korruption?

Korruption er, når du misbruger (din) magt, så du selv får noget ud af det/vinder på det.

Elevrådet på en skole har fået 15.000 kr. fra kommunen. Pengene skal bruges til alle eleverne på skolen, Elevrådet bruger i stedet pengene på nye jakker til elevrådsrepræsentanterne og en fest - kun for elevrådet.

Hvad er Beskyttelsespenge?

Beskyttelsespenge bruges når du føler dig truet, og er nødt til at betale dig til tryghed, selvom du ikke burde.

Du giver 50 kroner til en elev fra de større klasser, som så sørger for at du ikke bliver drillet af en gruppe hårde drenge fra naboklassen.

Hvad er Smørelse + Bestikkelse?

Når du giver en stor gave eller penge til nogen for at gøre noget, som ellers er gratis.

Du vil gerne ind til skolefesten, men køen ved indgangen er lang. Din klassekammerat sidder ved indgangen og kontrollerer om gæsterne går på skolen. Du lover ham en biografbillet, for at komme ind uden om køen.

Hvad er Interessekonflikter?

Når du/en person vælger ud fra egne interesser, i stedet for at vælge ud fra det som gavner fællesskabet / som er bedst for arbejdspladsen / et projekt.

Skolebestyrelsen skal købe nye bolde til skolegården. Formanden har en sportsforretning, hvor de køber boldene, selvom de er dyrere.

Hvad er Gaver + underholdning

Når du/en person modtager rejser eller gaver i forbindelse med arbejdet, som kan påvirke en beslutning.

Skolen skal have nye tablets, og elevrådet er med til at vælge firma. Fra et af firmaerne får hvert elevrådsmedlem en mobiltelefon som en gave.

BEGREB**FORKLARING****EKSEMPEL**

Hvad er Afpresning?

Når nogen presses til at sige noget, gøre eller undlade noget, afgive eller mene noget bestemt som gavner bestemte personers interesser.

Det yngste medlem af elevrådet tvinges til at stemme for et forslag, som elevrådsformanden har stillet. I frokostpausen forinden fortalte elevrådsformanden det yngste medlem, at dem som stemmer imod forslaget ikke vil komme med til den næste elevrådsfest.

Hvad er Hvidvaskning af penge?

Når fx. noget som er ikke er anskaffet/købt lovligt sælges videre/”laves om” til lovlige penge.

En ung mand sælger hash. Pengene for hashen bruger han til at købe en snescooter.

Hvad er Donationer?

Når der gives penge til et formål eller en sag, skal man være opmærksom på, om donationen gives for at fremme en bestemt sag, der er i giverens egen interesse.

Skolen skal have nye gynger, men har ikke råd. Man beder derfor firmaer i lokalsamfundet om donationer. Et rengøringsfirma donerer gyngerne plus en rutchebane. Det samme firma gør rent på skolen, og skal snart forhandle en ny kontrakt.

Hvad er Nepotisme?

Når ens venner eller familie vælges til et job frem for andre, der ellers er bedre kvalificeret til jobbet.

Skolelederen ansætter sin fætter i en stilling på skolen, selvom de øvrige ansøgere var bedre kvalificeret.

Hvad er en Whistleblower?

En som fortæller/meddeler om ulovlige handlinger fra andre, der ofte har mere magt end en selv.

En skoleleder låner skolens bil ud til familiemedlemmer i weekenden. En af pedellerne fortæller det til KNR og har været en whistleblower.

Hvad er Åbenhed og Gennemsigtighed/Transparens?

At man ikke skjuler noget, som kan dække over vigtige beslutninger. Dvs. at man spiller med åbne kort og opfører sig fair.

En lærer søger stilling på en skole, men har ikke afsluttet sin lærereksamen. Vedkommende har sendt sit ufærdige eksamenspapir med ansøgningen, men gør ellers ikke opmærksom på, at vedkommende ikke er lærer. ”Læreren” ansættes i en lærerstilling med lærerløn, fordi det ikke bliver ”opdaget” at vedkommende ikke har spillet med åbne kort.

ANTI KORRUPTION, LÆRERVEJLEDNING

© Transparency International Greenland

Forfattere: Merete Smith-Sivertsen og Jimmy Hymøller

Forlagsredaktion: Bodil Karlshøj Poulsen og Ebbe Mortensen

Oversætter: Nanna Knudsen

Grafisk tilrettelæggelse: m.m grafisk, www.mmgrafisk.dk

Repro og tryk: LaserTryk A/S, Århus

1. udgave, 1. oplag

© Dacapo Publishing, Nuuk 2016

ISBN 978-87-92170-36-1

Transparency International Greenland: info@transparency.gl

Sponsor: Grønlands Selvstyre, Tips og Lottomidlerne

9 788792 170361